

Joint Operational Programme Romania-Republic of Moldova 2014-2020

“RO MD CROSS BORDER WINE TOURISM CLUSTER DEVELOPMENT”
2SOFT/2.1/153

OPORTUNITĂȚILE ECONOMICE ȘI SOCIALE PENTRU ÎNFIIŢAREA UNUI CLŪSTER TRANSFRONTALIER AL VINULUI DINTRE ROMÂNIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA

<http://www.ro-md.net/>

Program finanțat de
Uniunea Europeană

Romania-Republica Moldova
ENI-COOPERARE TRANSFRONTALIERĂ

Proiect implementat de
Centrul Regional pentru Dezvoltare „STABILITY”
și Centrul de Dezvoltare SMART

CUPRINS

1. Introducere
2. Traseul Regiunea Moldova din România (județele Galați, Vaslui și Iași)
  - a. Crama Bratu
  - b. Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Bujoru
  - c. Crama Averești
  - d. Crama Gramma
  - e. Domeniile Bohotin
  - f. Crama Strunga
  - g. Crama Hermeziu
  - h. Crama Cotnari - Castelul Cârjoaia
  - i. Casa de Vinuri Cotnari
  - j. Ferma Vasile Adamachi
3. Rute posibile imediate
4. Bibliografie

1. INTRODUCERE

Dezvoltarea durabilă a turismului în regiunea Moldova din România vizează obținerea de beneficii ecologice, socioculturale și economice. Aceasta înseamnă că toate entitățile ar trebui incluse în planificarea și implementarea turismului, cum ar fi comunitatea locală, turiștii și entitățile de stat, în timp ce activitatea turistică ar trebui să se concentreze pe îmbunătățirea principiilor ecologice și a concepției socioculturale într-o destinație. Unul dintre modelele acestei dezvoltări este văzut în produse specifice care pot juca un rol semnificativ în dezvoltarea turismului. Un astfel de produs autentic este vinul, care are un rol foarte important în promovarea turismului. Scopul acestei lucrări este de a explora Regiunea Moldova din România ca o destinație valoroasă de enoturism în țară, în special experiențele traseelor vinului.

O vizită la o vie rămâne o experiență unică care permite oaspeților să combine descoperirea de vinuri noi cu explorarea unei regiuni!

Regiunea Moldova din România este o regiune în care enoturismul ar putea crește fluxul de turiști și ar putea îmbunătăți calitatea acestora. Traseul vinului te duce adânc în inima regiunilor viticole, în mod natural cu scopul de a te prezenta vinurilor locale, viticultorilor și podgoriilor, dar și bucătăriei locale, culturii patrimoniu și altor atracții turistice regionale.

Enoturismul poate include alte segmente de turism, cum ar fi turismul cultural, de patrimoniu și gastronomic; acesta face apel la mai mult decât pasionați de vin sau experți în vin și, prin urmare, atrage un număr mare de vizitatori.

Traseul vinului reprezintă drumuri marcate și promovate cu indicatoare speciale, de-a lungul cărora insistă valorile naturale, culturale și de mediu, podgoriile și pivnițele fermelor individuale sau asociate deschise publicului. Acestea constituie un instrument prin care teritoriile viticole și producțiile lor pot fi dezvăluite, comercializate și utilizate sub forma unei oferte turistice.

Un traseu de vin este un traseu selectat de către membrii clusterului pentru turiști, care te duce adânc în inima regiunilor viticole, în mod natural cu scopul de a te prezenta vinurilor locale, viticultorilor și podgoriilor, dar și bucătăriei locale, culturii patrimoniu și altor atracții turistice regionale.

2. TRASEUL REGIUNEA MOLDOVA DIN ROMÂNIA

Traseul Regiunea Moldova cuprinde județele :Galați, Vaslui și Iași, și presupune:

- 285 km
- 6 zile
- 1 Regiune
- 1 Muzeu al viei și vinului
- 1 Stațiune de cercetare vitivinicolă
- 1 universitate agronomică
- 3 județe
- 10 crame

Alte obiective care pot fi incluse în traseu: două situri arheologice, mănăstiri, Muzeul satului gălățean, Pădurea Gârboavele, vizită oraș Galați, vizită oraș Iași, castele, case memoriale, lacuri, Delta Larga Jijia.

Cramele incluse în traseul vinului sunt:

Crama Bratu

Începuturile cramei nu se știu cu exactitate, dar cert este faptul că, în 1967, crama a obținut premiul al II-lea la concursul „Cine știe viticultură”, la faza intercomunală de la Frumușița. În anul 2015, prin programul de reconversie, crama a plantat o suprafață de 44.63 ha de viță-de-vie, de unde se obțin soiurile specifice podgoriei Dealurile Moldovei. În perioada 2018-2019 s-a construit crama, iar în 2020 se (re)lansează primul vin. Crama este situată pe Strada Fermelor, din localitatea Odaia Manolache, în județul Galați. Drumul până la crama este destul de bun. Degustările la crama se fac cu minim 5 adulți.

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Bujoru

A fost înființată în anul 1977, prin Decretul Prezidențial nr. 41, fiind cea mai tânără stațiune viticolă din România. Scopul înființării a fost de a promova și susține cultura viței de vie în întreg județul Galați, valorificându-se potențialul natural reprezentat de nenumărate dealuri și terenuri nisipoase improprii altor culturi. Stațiunea este situată în Târgu Bujor pe Strada Eremia Grigorescu nr.65.

Crama Averești

A început în 2010 replantarea viilor până la 650 de hectare de viță nobilă și construirea unei crame ultramoderne. Pentru a obține vinuri cât mai pure, soiurile distincte sunt plantate în parcele distincte. Crama se află în Comuna Averești din Județul Vaslui, aproape de granița cu Republica Moldova.

Crama cuprinde patru zone principale:

- zona de producție – fermentare, cu o capacitate de 1 milion litri;
- zona de condiționare – stocare, cu o capacitate de 5 milioane litri;
- zona pentru îmbuteliere, cu o capacitate de 1200 sticle/oră;
- zona pentru maturarea vinurilor, în sticle și în barrique-uri.

Crama Gramma

A fost înființată în 1992 o dată cu moștenirea de către familia Olteanu a unei suprafețe de pământ plantată cu viță-de-vie în apropierea Iașului. În 2007 crama avea 60 ha de viță-de-vie veche de peste 30 de ani și cu doar 3 soiuri de struguri: Aligoté, Fetească Regală și Fetească Albă. Crama este situată pe drumul județean 248D care trece prin localitatea Vișan. Adresa exactă a cramei este Strada Sfântul Ilie 9, Vișan, județul Iași.

Domeniile Bohotin

Se află în satul Bohotin, din județul Iași. Anul 2019 a reprezentat începutul noii crame Domeniile Bohotin. Domeniile au peste 250 de hectare de viță de vie. Crama este situată pe str. Principală 525, din satul Bohotin, com. Răducăneni, județul Iași.

Crama Strunga

se află în podgoria Dealurile Moldovei, pe drumul național numărul 28 ce leagă Strunga de Iași. Crama are în prezent aproximativ 86 ha. Crama nu are încă un spațiu de degustare, degustările făcându-se la Castelul Sturdza de la Miclăușeni, în schimb povestea cramei este puternic legată de povestea locurilor: în localitatea Strunga are loc Hora Trandafirilor de la Moldova (care își are originile la Strunga) sau haiducii codrilor, din poezia „Strunga” a lui Vasile Alecsandri,

*„În pădurea de la Strungă,
Sunt de cei cu pușca lungă,
Care dau chiorâș la pungă!”*

Crama Hermeziu

este situată la ieșire din comuna Bivolari, județul Iași. Înființată în anul 2014, crama deține 150 ha. Numele cramei vine de la Hermeziu, care este numele de fată al mamei lui Costache Negruzzi. Acesta exprimă culoarea roșie, carmin și definește spiritul de viteaz ce își eliberează neamul de atacatori și prădători. Crama beneficiază de spații de cazare (camere single, camere double, apartamente). Accesul la cramă se face de pe drumul județean 24C, pe un drum betonat de aproximativ 1 km.

Crama Cotnari - Castelul Cârjoaia

a fost înființată în anul 1948 și are în prezent peste 1700 ha. Crama este situată în podgoria căreia îi poartă și numele – Cotnari, podgorie apreciată de academicianul Valeriu D. Cotea ca fiind „una dintre cele mai renumite regiuni viticole din țara noastră”. Vizitele se fac cu programare și se poate servi prânzul.

Casa de Vinuri Cotnari și-a început activitatea în anul 2007, prin înființarea de noi plantații viticole, formate din soiuri Grasă de Cotnari, Tămâioasă Românească, Fetească Albă, Busuioacă și Feteasca Neagră. În prezent, compania deține aproximativ 350 ha de viță de vie.

Sediul Casei de Vinuri Cotnari se află la Castelul Vlădoianu, ridicat în anul 1901 de fostul guvernator al Băncii Naționale, boierul Vasile Vlădoianu, împreună cu soția sa Ralița Balș, descendentă a boierului Balș. Crama este accesibilă din Satul Cârjoaia, Str. Vlădoianu nr. 1, Castel Vlădoianu, județul Iași. În viitor crama va dispune de spații de cazare.

Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Iași

În anul 1850, Vasile Adamachi, urmând exemplul vecinului său Kogălniceanu, a cărui proprietate se afla partea cealaltă de șosea, a început construcția unui beci în subsolul proprietății sale. Legătura dintre aceste două beciuri a fost făcută abia între anii 1971-1974, cu ajutorul academicianului Valeriu D. Cotea. Lungimea beciurilor însumează în prezent aproximativ 300 de metri. Ferma este situată pe Aleea Mihail Sadoveanu 9, Iași, județul Iași.

3. RUTE POSIBILE IMEDIATE

1. Prima rută cu plecare din Republica Moldova; intrarea în România se face prin vama Albița

ZIUA 1

- Sosire România Vama Albița (9.10)
- Vizită Crama Averești (10.00-11.30)
- Vizită Domeniile Bohotin (12.30-14.00)
- Plecare spre Iași
- Cazare la Hotel Traian (15.00-15.30)
- Prânz la Restaurant Unirea (15.30-17.00)
- Plimbare liberă în Iași (17.00-18.30)
- Degustare de vinuri vechi Restaurant „Trez și nu” (18.45-19.45)
- Cina (20.00-21.30)

ZIUA 2

- Plecare din Piața Unirii (ora 8.00)
- Crama Cotnari - Castelul Cârjoaia (9.00-10.30)
- Casa de vinuri Cotnari - Castelul Vlădoianu – Castelul cu campanelă (11.00-12.30)
- Prânz la Casa de vinuri Cotnari (12.30-13.30)
- Muzeul de Sit Arheologic de la Cucuteni (14.00-14.45)
- Castelul Sturdza de Miclăușeni (15.20-16.00)
- Degustare de vinuri Crama Strunga (16.00-17.00)
- Cina (17.00-18.00)
- Sosire Iași (19.30)

ZIUA 3

- Plecare din Piața Unirii (ora 8.00)
- Vizită Delta Larga Jijia (9.00-10.30)
- Vizită la Crama Hermeziu (11.30-13.00)
- Prânz la Crama Hermeziu (13.00-14.30)
- Vizită Muzeul Mihail Sadoveanu, Iași (15.30-16.00)
- Vizită Beciul lui Adamachi (16.15-17.00)
- Cină la Restaurant Unirea (17.30-19.00)

ZIUA 4

- Check-out hotel (8.00-9.30)
- Vizită Teatrul Național „Vasile Alecsandri”, Iași (10.00-10.30)
- Vizita Palatul Culturii, Iași (10.30-11.30)
- Prânz Restaurant „La Cumătru”, Iași (12.00-13.30)
- Vizită Crama Gramma (13.45-15.15)
- Vama Albița (16.20)

2. Cea de-a 2-a rută posibilă imediat vizează sudul regiunii Moldova din România, cu plecare din Vama Albița

ZIUA 1

- Sosire România Vama Albița (9.10)
- Vizită Crama Averești (10.00-11.30)
- Vizită Domeniile Bohotin (12.30-14.00)
- Plecare spre Galați
- Prânz în Bârlad (15.30-16.30)
- Galați (17.30)
- Check-in Hotel Faleza (17.30-18.00)
- Plimbare pe Faleza Dunării (18.00-19.00)
- Cină + Degustare de vinuri (19.00-21.30)

ZIUA 2

- Plecare Hotel (9.00)
- Vizită SCDVV Tg. Bujoru (10.00-11.15)
- Vizită Crama Bratu (11.45-13.00)
- Prânz Gârboavele (13.30-15.00)
- Vizită Muzeul Satului Gălățean (15.30-16.15)
- Vizită Grădina Zoologică Gârboavele (16.20-17.20)
- Galați (18.20)
- Cină (19-20.30)

ZIUA 3

- Check-out (9.10)
- Vizită Biserica Fortificată Precista, Galați (9.30-10.00)
- Plecare Vama Albița (10.00)
- Prânz Bârlad (11.30-12.45)
- Vizită Muzeu de la Podul Înalt (13.30-14.00)
- Vama Albița (15.30)

3. Cea de-a 3-a rută posibilă imediat vizează sudul regiunii Moldova din România, cu plecare din Vama Giurgiulești

ZIUA 1

- Sosire în România prima Vama Giurgiulești (9.00)
- Vizită SCDVV Tg. Bujoru (10.00-11.15)
- Vizită Crama Bratu (11.45-13.00)
- Prânz Gârboavele (13.30-15.00)
- Vizită Muzeul Satului Gălățean (15.30-16.15)
- Vizită Grădina Zoologică Gârboavele (16.20-17.20)
- Check-in Hotel Faleza (18.20)
- Cină + Degustare de vinuri (19.00-21.30)

ZIUA 2

- Plecare Hotel (8.00)
- Brunch Bârlad (9.30-10.30)
- Vizită Crama Averești (11.30-13.00)
- Vizită Domeniile Bohotin (13.30-15.00)
- Prânz Bârlad (16.00-17.00)
- Galați (18.00)
- Plimbare pe Faleza Dunării (18.00-19.30)
- Cină (19.30-21.00)

ZIUA 3

- Check-out între 9.00-11.30
- Vizită Biserica Fortificată Precista, Galați (30 minute)
- Vama Giurgiulești (12.00-12.30)

4. Cea de-a 4-a rută posibilă imediat vizează nordul regiunii Moldova din România, cu plecare din Vama Albița

ZIUA 1

- Sosire România Vama Albița (9.10)
- Vizită Crama Averești (10.00-11.30)
- Vizită Domeniile Bohotin (12.30-14.00)
- Plecare spre Iași
- Prânz la Restaurant „La Cumătru”, Iași (15.00-16.00)
- Plecare Crama Hermeziu (16.00)
- Vizită Crama Hermeziu (16.00-17.30)
- Check-in la Domenii (17.30-18.00) – cazare cramă
- Degustare de vinuri + Cina (18.15-20.00)
- Petrecere (20.00-01.00)

ZIUA 2

- Plecare Cramă (8.00)
- Crama Cotnari - Castelul Cârjoaia (9.40-11.30)
- Casa de vinuri Cotnari - Castelul Vlădoianu – Castelul cu campanelă (11.30-13.00)
- Prânz la Casa de vinuri Cotnari (13.00-14.00)
- Muzeul de Sit Arheologic de la Cucuteni (14.20-14.45)
- Castelul Sturdza de Miclăușeni (15.20-16.00)
- Degustare de vinuri Crama Strunga (16.00-17.00)
- Cina (17.00-18.00)
- Sosire cazare (20.30)

ZIUA 3

- Vizită Delta Larga Jijia (9.00-10.30)
- Activități de relaxare la cramă în funcție de sezon (Atelier cupaje, Concurs de Cules Struguri, Plimbare cu hidrobicicleta pe lac, Cules fructe din livadă. Workshop despre soiurile de viță de vie românești)

ZIUA 4

- Plecare hotel (8.00)
- Vizită Beciul lui Adamachi (9.00-10.00)
- Vizită Muzeul Mihail Sadoveanu, Iași (10.15-10.45)
- Vizită Teatrul Național „Vasile Alecsandri” (11.00-11.30)
- Vizită Palatul Culturii din Iași (12.00-13.00)
- Prânz Restaurant „Trez și Nu” (13.15-14.30)
- Vizită Crama Gramma (15.00-16.30)
- Cazare (17.30)
- Cina (18-19.30)

ZIUA 5

- Check-out (8.00-11.30) Vama Albița (13.00)

ADRESE

Crama Bratu

Web: <https://www.cramabratu.ro>

MAGAZIN DE PREZENTARE

Adresă: Strada Portului 47, Galați

Telefon: +40 753 995 755

Email: office@cramabratu.ro

GRAMĂ

Adresă:

Strada Fermelor, Odaia Manolache, Galați

Telefon: +40 743 216 363

Email: office@cramabratu.ro

SALES & MARKETING

Telefon: +40 753 995 755

Email: cosmina@cramabratu.ro

OENOLOG

Telefon: +40 743 216 363

Email: sterian@cramabratu.ro

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Bujoru

Web: <https://www.scdvrbujoru.ro/>

Telefon: 0236.340.640

Telefon secretariat: +4 0236 340 040

E-mail secretariat: scdvrbujoru@gmail.com

Program de lucru

Luni - Vineri 7.30 - 15.30

Crama Averești

Web: <https://domeniile-averesti.ro/>
Adresa: Localitatea Averești
Județul Vaslui, România
Email: vin@domeniile-averesti.ro
Telefon: +40 235 484 830

Crama Gramma

Web: <https://grammawines.ro/>
Adresă: Strada Sfântul Ilie 95, Vișan
E-mail: office@grammawines.ro
Telefon: 0725.149.762

Domeniile Bohotin

Web: <https://domeniilebohotin.ro/>
Adresa: str. Principală 525, sat. Bohotin,
com. Răducăneni, Iași 707401
Telefon: +40 742 109 864
Email: office@domeniilebohotin.ro

Crama Strunga

Web: <https://strunga.com>
Telefon: +40 0738 796 266
Adresa: Strunga, Iași
Email: office@strunga.com

Crama Hermeziu

Web: <https://www.cramahermeziu.ro>
Adresa: Com. Bivolari, jud. Iași
Telefon / Fax: 0232 259 051
Email: office@cramahermeziu.ro

Crama Cotnari

Web: <https://www.vinuricotnari.ro>

Adresa: Sat Carjoaia, Str. Vladoianu nr. 1,
Castel Vladoianu, Cod postal: 707120, Iași

Telefon Livrari: 0747 231 092

Email: info@vinuricotnari.ro

BIBLIOGRAFIE

1. Barrowclough, D. (2007). Foreign investment in tourism and small island developing states. *Tourism Economics*, 13(4), 615-638.
2. Bernini, C. (2009). Convention industry and destination clusters: Evidence from Italy. *Tourism Management*, 30(6), 878-889.
3. Brandenburger, A. M., & Nalebuff, B. J. (1997). *Co-Opetition* (1st ed.). New York: Broadway Business.
4. Brown, K., & Geddes, R. (2007). Resorts, culture, and music: The Cape Breton tourism cluster. *Tourism Economics*, 13(1), 129-141.
5. Clancy, P., O'Malley, E., O'Connell, L., & Van Egeraat, C. (2001). Industry clusters in Ireland: An application of Porter's model of national competitive advantage to three sectors. *European Planning Studies*, 9(1), 7-28.
6. Cracolici, M., Nijkamp, P., & Rietveld, P. (2008). Assessment of tourism competitiveness by analysing destination efficiency. *Tourism Economics*, 14(2), 325-342.
7. Crouch, G., & Ritchie, J. (1999). Tourism, competitiveness, and societal prosperity. *Journal of Business Research*, 44(3), 137-152.
8. Dunning, J. H. (1993). Internationalizing Porter's diamond. *Management International Review*, 33(2), 7.
9. Dwyer, L., & Kim, C. (2003). Destination competitiveness: Determinants and indicators. *Current Issues in Tourism*, 6(5), 369-414.
10. Endo, K. (2006). Foreign direct investment in tourism - Flows and volumes. *Tourism Management*, 27(4), 600-614.
11. Enright, M. J., & Newton, J. (2004). Tourism destination competitiveness: a quantitative approach. *Tourism Management*, 25(6), 777-788.
12. rkus-Öztürk, H. (2009). The role of cluster types and firm size in designing the level of network relations: The experience of the Antalya tourism region. *Touris*
13. Ferreira J., Estevão, C. (2009). Regional Competitiveness of a Tourism Cluster: A Conceptual Model Proposal, *Escola Superior de Gestão, Hotelaria e Turismo*, ISSN 1646-2408.m *Management*, 30(4), 589-597.
14. Gomezelj, D., & Mihalic, T. (2008). Destination competitiveness-Appling different models, the case of Slovenia. *Tourism Management*, 29(2), 294-307.
15. Hong, W. (2008). *Competitiveness in the Tourism Sector*. Physica-Verlag HD.
16. Porter, M. E. (1990). The competitive advantage of nations. *Harvard Business Review*, 68(2), 73-93.
17. Porter, M. E. (1998a). *On Competition* (1st ed.). Harvard Business School Press.
18. Porter, M. E. (1998b). Clusters and the new economics of competition. *Harvard Business Review*, 76(6), 77-90.
19. Rugman, A. M., & D'Cruz, J. R. (1993). The double diamond model of international competitiveness: The Canadian experience. *Management International Review*, 33(2), 17-39.
20. Schmitz, H., & Nadvi, K. (1999). Clustering and industrialization: Introduction. *World Development*, 27(9), 1503-1614
21. Taylor, P., McRae-Williams, P., & Lowe, J. (2007). The determinants of cluster activities in the Australian wine and tourism industries. *Tourism Economics*, 13(4), 639-656.

Surse web:

22. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09654310902949265>
23. https://www.statiunea-viticola-iasi.ro/SCDVV_iasi/istoricul-viticulturii-in-nord-estul-moldovei/
24. <https://www.scdvrbujoru.ro/istoric.html>
25. <https://grammawines.ro/>
26. <https://www.strunga.com/>
27. <https://www.cotnari.ro/companie/>
28. <https://cramabratu.ro/crama-noastra/>
29. <https://www.vinuricotnari.ro/>
30. <https://www.cramahermeziu.ro/>
31. https://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_Roemeense_steden_met_een_stedenband
32. www.googlemaps.com
33. www.crameromania.ro
34. www.revino.ro

CONTACT:

Centrul de Dezvoltare Smart

Strada Brăilei, nr. 3, etaj 1, Galați, România

Telefon: +40 755 457 987

e-mail: office@smart.org.ro

www.wineromd.eu

Disclaimer:

Această publicație a fost produsă cu sprijinul Uniunii Europene. Conținutul acestei publicații intră în responsabilitatea Centrului de Dezvoltare Smart și nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene sau a structurilor de management ale Programului Operațional Comun România-Republica Moldova 2014-2020.

Uniunea Europeană este formată din 27 de state membre care au decis să-și unească, resursele și destinele. Împreună, într-o perioadă de extindere de 50 de ani, au construit o zonă de stabilitate, democrație și dezvoltare durabilă, menținând în același timp diversitatea culturală, toleranța și libertățile individuale. Uniunea Europeană se angajează să împărtășească realizările sale și valorile sale cu țările și popoarele de dincolo de granițele sale.